

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIS TEISMAS

SPRENDIMAS

DĖL ATSISAKYMO NAGRINĖTI PRAŠYMUS NR. 1A-144/2020, NR. 1A-145/2020

2020 m. rugsėjo 9 d. Nr. KT165-A-S152/2020

Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, susidedantis iš Konstitucinio Teismo teisėjų Elvyros Baltutytės, Gintaro Godos, Vytauto Greičiaus, Danutės Jočienės, Gedimino Mesonio, Vyto Miliaus, Daivos Petrylaitės, Janinos Stripeikienės, Dainiaus Žalimo, sekretoriaujant Vaivai Matuizaitei,

Konstitucinio Teismo tvarkomajame posėdyje apsvarstė pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymus Nr. 1A-144/2020 ir Nr. 1A-145/2020.

Konstitucinis Teismas

nustatė:

1. Konstituciniame Teisme gauti šie pareiškėjo prašymai:

1.1. Prašymas Nr. 1A-144/2020 išaiškinti Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 29 d. sprendimo Nr. KT85-A-S80/2020 „Dėl atsisakymo nagrinėti prašymus Nr. 1A-52/2020, Nr. 1A-56/2020“ (toliau – Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 29 d. sprendimas) dalį, kurioje atsisakyta nagrinėti pareiškėjo 2020 m. vasario 24 d. pateiktą prašymą Nr. 1A-52/2020.

1.2. Prašymas Nr. 1A-145/2020 išaiškinti Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 29 d. sprendimo dalį, kurioje atsisakyta nagrinėti pareiškėjo 2020 m. kovo 2 d. pateiktą prašymą Nr. 1A-56/2020, taip pat ištirti, ar Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 3 punktas neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Pareiškėjas taip pat pateikė prašymą sustabdyti teismo sprendimo vykdymą.

2. Pareiškėjas savo konstitucinių teisių pažeidimą sieja su Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 29 d. sprendimu, kuriuo Konstitucinis Teismas:

– atsisakė priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1A-52/2020 kaip nežinybingą Konstituciniam Teismui, konstatavęs, kad jame išdėstytas pareiškėjo prašymas išaiškinti Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 22 d. sprendimą Nr. KT37-A-S26/2019 „Dėl prašymo Nr. 1A-

13/2019 gražinimo“ (toliau – Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 22 d. sprendimas) traktuotinas kaip prašymas paaiškinti kreipimosi į Konstitucinį Teismą tvarką, t. y. suteikti teisinę konsultaciją;

– atsisakė priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1A-56/2020, kuriame pareiškėjas prašė išaiškinti Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 30 d. sprendimą Nr. KT39-A-S28/2019 „Dėl atsisakymo nagrinėti prašymą Nr. 1A-16/2019“ (toliau – Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 30 d. sprendimas), konstatavęs, kad pareiškėjo prašyme nėra naujų esminių aplinkybių, kurios nebūtų buvusios žinomos Konstituciniam Teismui 2019 m. spalio 30 d. sprendimo priėmimo metu ir kurios galėtų būti pripažintos pagrindu spręsti klausimą dėl Konstitucinio Teismo sprendimų peržiūrėjimo.

3. Pareiškėjo prašymai Konstituciniam Teismui pateikti 2020 m. liepos 29 d.

4. Konstitucinio Teismo 2020 m. rugsėjo 9 d. sprendimu šie prašymai sujungti.

Konstitucinis Teismas

konstatuoja:

5. Sprendžiant dėl pareiškėjo prašymo Nr. 1A-144/2020 ir prašymo Nr. 1A-145/2020 dalies priimtimumo, pažymėtina, kad nors pareiškėjas juose nurodo, jog prašo išaiškinti Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 29 d. sprendimą, iš pareiškėjo prašymų matyti, kad jis nesutinka su šiame Konstitucinio Teismo sprendime padarytomis išvadomis dėl pareiškėjo prašymų Nr. 1A-52/2020 ir Nr. 1A-56/2020 priimtimumo. Taigi pareiškėjo prašymai išaiškinti Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 29 d. sprendimą traktuotini kaip prašymai peržiūrėti šį Konstitucinio Teismo sprendimą.

5.1. Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 62 straipsnio (2015 m. gegužės 14 d. redakcija) 1 dalį Konstitucinio Teismo baigiamasis aktas gali būti peržiūrėtas tik paties Konstitucinio Teismo iniciatyva, jei paaikškėjo naujų esminių aplinkybių, kurios, jeigu būtų buvusios žinomos Konstituciniam Teismui nutarimo, išvados ar sprendimo priėmimo metu, būtų galėjusios lemti kitokį priimto nutarimo, išvados ar sprendimo turinį (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2006 m. kovo 28 d. nutarimas, 2020 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. KT78-A-S73/2020, 2020 m. gegužės 28 d. sprendimas Nr. KT97-A-S92/2020).

Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad pagal Konstituciją Konstitucinis Teismas turi įgaliojimus peržiūrėti savo nutarimus, išvadas, sprendimus, kai jie buvo priimti Konstituciniam Teismui nežinant apie tokias esmines aplinkybes, kurios, jeigu būtų buvusios žinomos, būtų galėjusios lemti kitokį priimtų nutarimų, išvadų, sprendimų turinį; priešingas aiškinimas reikštų, kad Konstitucinis Teismas nėra saistomas Konstitucijos 107 straipsnio 2 dalies, pagal kurią Konstitucinio Teismo baigiamieji aktai yra privalomi ir pačiam Konstituciniam Teismui, suvaržo Konstitucinį Teismą tuo atžvilgiu, kad jis negali jų pakeisti arba peržiūrėti, jeigu tam nėra konstitucinio pagrindo; toks aiškinimas būtų nesuderinamas su Konstitucija ir dėl to, kad sudarytų prielaidas paneigti konstitucinės jurisprudencijos tęstinumą, kartu ir pažeisti Konstitucijos viršenybės principą,

konstitucinį teisinės valstybės principą, kitas Konstitucijos nuostatas (*inter alia* 2006 m. kovo 28 d. nutarimas, 2020 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. KT85-A-S80/2020, 2020 m. gegužės 28 d. sprendimas Nr. KT97-A-S92/2020).

5.2. Pažymėtina, kad pareiškėjo prašymuose Nr. 1A-144/2020 ir Nr. 1A-145/2020 nėra naujų esminių aplinkybių, kurios nebūtų buvusios žinomos Konstituciniam Teismui 2020 m. balandžio 29 d. sprendimo priėmimo metu ir kurios galėtų būti pripažintos pagrindu spręsti klausimą dėl šio Konstitucinio Teismo sprendimo peržiūrėjimo pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 62 straipsnį.

5.3. Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 3 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašyme nurodyto teisės akto atitiktis Konstitucijai jau buvo tirta Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo nutarimas.

Šis atsisakymo pagrindas *mutatis mutandis* taikytinas ir tais atvejais, kai prašymo priimtumo klausimas jau yra išspręstas Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo sprendimas atsisakyti nagrinėti šį prašymą (2020 m. vasario 12 d. sprendimas Nr. KT30-A-S28/2020, 2020 m. balandžio 29 d. sprendimas Nr. KT85-A-S80/2020, 2020 m. gegužės 28 d. sprendimas Nr. KT97-A-S92/2020).

5.4. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymą Nr. 1A-144/2020 ir prašymo Nr. 1A-145/2020 dalį dėl Konstitucinio Teismo 2020 m. balandžio 29 d. sprendimo peržiūrėjimo.

6. Pareiškėjas taip pat prašo ištirti Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 3 punkto atitiktį Konstitucijai.

6.1. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas 2019 m. spalio 30 d. sprendimu atsisakė nagrinėti pareiškėjo Konstituciniam Teismui 2019 m. spalio 4 d. pateiktą prašymą Nr. 1A-16/2019, konstatavęs, jog pareiškėjo prašymas yra nežinybingas Konstituciniam Teismui, kadangi dėl pareiškėjo priimta galutinė ir neskundžiama Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis įsiteisėjo anksčiau nei 2019 m. gegužės 1 d.

6.2. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad teisė kreiptis į Konstitucinį Teismą įgyvendinama Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje (2019 m. kovo 21 d. redakcija) nurodytam asmeniui išnaudojus visas teisinės gynybos priemones ir kitomis Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytais sąlygomis (Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalis (2019 m. kovo 21 d. redakcija)), *inter alia* per šiame įstatyme nustatytą terminą (2019 m. lapkričio 25 d. nutarimas, 2020 m. vasario 5 d. sprendimas Nr. KT17-A-S17/2020), kuris yra susietas su galutinio ir neskundžiamo teismo sprendimo įsiteisėjimo diena (*inter alia* 2020 m. sausio 16 d. sprendimas Nr. KT6-A-S6/2020,

2020 m. vasario 5 d. sprendimas Nr. KT17-A-S17/2020, 2020 m. rugpjūčio 20 d. sprendimas Nr. KT145-A-S134/2020).

Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs ir tai, kad nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. konstitucinę teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų aktų įgijo tik tie asmenys, dėl kurių priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas byloje dėl šių asmenų konstitucinių teisių ar laisvių pažeidimo įsiteisėjo 2019 m. gegužės 1 d. ir vėliau (*inter alia* 2019 m. spalio 10 d. sprendimai Nr. KT29-A-S18/2019 ir Nr. KT30-A-S19/2019, 2020 m. vasario 5 d. sprendimas Nr. KT17-A-S17/2020). Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje nurodytų asmenų, dėl kurių priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas įsiteisėjo anksčiau nei 2019 m. gegužės 1 d., prašymai pagal Konstituciją yra nežinybingi Konstituciniam Teismui (*inter alia* 2019 m. spalio 10 d. sprendimas Nr. KT29-A-S18/2019, 2020 m. vasario 26 d. sprendimas Nr. KT37-A-S34/2020, 2020 m. rugpjūčio 27 d. sprendimas Nr. KT148-A-S137/2020).

6.3. Pažymėtina, kad pareiškėjas, prašydamas įvertinti Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 3 punkto atitiktį Konstitucijai, iš esmės ginčija dėl pareiškėjo prašymo priimtą Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 30 d. sprendimą ir jame nurodytą Konstituciniame Teisme gautų prašymų priimtumo praktiką, pagal kurią Konstitucijos 106 straipsnio 4 dalyje (2019 m. kovo 21 d. redakcija) nurodyto asmens, dėl kurio priimtas galutinis ir neskundžiamas teismo sprendimas byloje dėl konstitucinių teisių ar laisvių pažeidimo įsiteisėjo iki 2019 m. gegužės 1 d., prašymai yra nežinybingi Konstituciniam Teismui.

Taigi pareiškėjo keliamas klausimas jau yra išspręstas Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo 2019 m. spalio 30 d. sprendimas.

6.4. Kaip minėta, pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 69 straipsnio 1 dalies 3 punktą Konstitucinis Teismas savo sprendimu atsisako nagrinėti prašymą ištirti teisės akto atitiktį Konstitucijai, jeigu prašyme nurodyto teisės akto atitiktis Konstitucijai jau buvo tirta Konstituciniame Teisme ir tebegalioja tuo klausimu priimtas Konstitucinio Teismo nutarimas.

6.5. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymo Nr. 1A-145/2020 dalį ištirti Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio (2019 m. liepos 16 d. redakcija) 2 dalies 3 punkto atitiktį Konstitucijai.

7. Pažymėtina, kad, atsisakius priimti nagrinėti pareiškėjo prašymus, pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 67² straipsnį nėra pagrindo svarstyti ir pareiškėjo prašymo sustabdyti teismo sprendimo vykdymą.

8. Pažymėtina ir tai, kad, atsižvelgiant į pareiškėjo prašymų turinį ir pateikimo aplinkybes, be kita ko, į tai, kad pareiškėjas teikia analogiško pobūdžio akivaizdžiai nepagrįstus prašymus, kuriuose pakartotinai prašo peržiūrėti dėl pareiškėjo priimtus galutinius ir neskundžiamus

Konstitucinio Teismo sprendimus, tokie pareiškėjo kreipimaisi gali būti traktuojami ir kaip turintys piktnaudžiavimo asmens teise kreiptis į Konstitucinį Teismą požymių.

Pagal Konstitucinio Teismo įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 6 punktą (2019 m. liepos 16 d. redakcija) Konstitucinis Teismas turi teisę skirti baudas, kai dalyvaujantys byloje asmenys piktnaudžiauja savo procesinėmis teisėmis.

9. Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, darytina išvada, kad yra pagrindas atsisakyti priimti nagrinėti pareiškėjo prašymus Konstituciniame Teisme.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 22 straipsnio 3, 4 dalimis, 25 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 28 straipsniu, 69 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas

nusprendžia:

Atsisakyti nagrinėti pareiškėjo [duomenys neskelbiami] prašymus Nr. 1A-144/2020 ir Nr. 1A-145/2020.

Šis Konstitucinio Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

Konstitucinio Teismo teisėjai

Elvyra Baltutytė

Gintaras Goda

Vytautas Greičius

Danutė Jočienė

Gediminas Mesonis

Vytas Milius

Daiva Petrylaitė

Janina Stripeikienė

Dainius Žalimas